

REDACTIUNEA,
Tipografia și Administra-
țiunea

BRĂȘOV, Piața-mare 80.
Serviciul nefrancoat nu se primește.
Manuscrisurile nu se returnează.

INSERATE:
Se primesc la Administra-
țiunea Brașov și la birou-
rile următoare:

Vienna la M. Dukas Nachf., Heinrich
Schalck, Rudolf Mosse. — In Buda-
pesta la Eckstein Bernát, Julius Leo-
pold, Bloekner I.

PREȚUL INSERATELOR:
Un șir pețit 20 bani pen-
tru o publicare. Publicări
mai dese după tarife și învoială.
Reclame pe pag. a 8-a 1
șir 20 bani.

GAZETA TRANSILVANIEI

ANUL LXXIII.

Telefon: Nr. 226.

GAZETA apare **ZILNIC.**
Abonamente pentru Austro-Ungar.
— pe un an: —
24 cor. pe 6 luni 12 cor. pe trei
luni 6 cor. — N-rii de Duminecă:
patru cor. pe an.

Pentru România și străinătate:
un an 40 franci, pe șase luni 20
franci, pe trei luni 10 franci.

N-rii de Duminecă 8 fr. an.

Se poate prenumăra la toate oficiile
poștale precum și la d-nii colecțori.

Abonamentul pentru Brașov:
La Administrația „GAZETEI”, pe
1 an 20 C. Pe 6 luni 10 C.
pe trei luni 5 C. Cu dusul
acasă: Pe un an 24 Cor. Pe 6 luni
18 Cor. Pe trei luni 6 Cor. Un exem-
plar 10 bani. — Atât abonamentele
cât și inserțiile se plătesc înainte.

Nr. 178.

Brașov, Luni-Marti, 17 (30) August

1910.

Serbările culturale dela Reghin.

Cuvânt de deschidere

rostit de **prezidentul societății teatrale Dr. Ioan Mihai, în adunarea generală, ținută la Reghin în 28 Aug. 1910.**

Onorată adunare generală!

Mizeria și intunecul unei robii de veacuri, au apăsător greu asupra vieții sufletești a părinților noștri, iar din această situație fatală și dureroasă ne-am ales cu multe și mari pagube, ce privește însușirile noastre morale și sufletești, pagube, pe cari până astăzi, durere, nu ne-a fost dat a le putea cu totul îndrepta.

Avem însă, o mare mângâiere, în faptul, că toată povara zilelor grele, toate durerile și suferințele, tot chinul și amarul trecutului, nu au putut infirma patru mari calități ale neamului, înțeleg: nebiruita sa vitalitate; dragostea sa febrilă de neam, de lege și tot ce e românesc; istețimea sa intelectuală, împreună cu o nepotolită sete de carte și lumină, și, în fine, puterea sa uimitoare de a preface în spirit românesc, aproape tot ce, constrâns de împrejurări fatale, silit a fost a împrumuta din cultura și civilizația altor neamuri mai favorite de soarte!

Pe această mare comoară sufletească a neamului, ne întemeiem noi nădejdea unor zile mai bune, cari cu siguranță au să vină, când vremea să va fi plinit!

Răzinați pe aceste înalte calități ne-am făcut idealul nostru național românesc, care trebuie să ne călăuzească în toate acțiunile noastre, publice și private!

Domnilor! Acest ideal al nostru este atât de firesc, atât de legitim, atât de patriotic, în cel mai bun înțeles al acestui cuvânt, încât nu avem motive a-l tănuir, dinpotrivă, trebuie să avem și mândria și bărbăția, a-l mărturisi ori când cu glas ridicat!

Poate mi se va pune întrebarea: care anume este acest ideal al nostru?

Răspund că, după ale mele concepții, formularea lui se poate face în următoarele cuvinte:

Întăriți prin cultură și bunăstare, sub paza și în marginele legilor patriei noastre comune, în bună conviețuire cu concetățenii noștri de alt neam, dar totodată în strânsă și neincetată legătură sufletească cu frații noștri de un sânge de sub alte stăpâniri, vom, mai mult: suntem firm decizi ca, sub orice împrejurări, și împotriva tuturor piedecilor firești sau meșteșugite, ce vom afla în calea noastră, să ne trăim și mai departe viața noastră românească pe aceste plauri și în aceste vălcele, îngrășate cu mult sânge românesc și rămășițe nouă

scumpă moștenire dela moșii și strămoșii noștri! Iar în realizarea acestui ideal, avem aceea credință tare, pe care ne-o dă simțul puterii noastre de viață și de rezistență națională!

Sigur, cu sufletul lor robit de dorul acestui ideal sfânt, au purces și acei prea vrednici înaintași ai noștri, cari, constituiți în comitet de acțiune, prin apelul lansat din Budapesta la 19 Febr 1870, au luat inițiativa, iar în adunarea constituantă, ținută la 4 Octomvri al aceluși an în orașul Deva, votând statutele, au dat ființă Societății pentru fond de teatru român, a cărei a XXXVII-a adunare generală avem fericitul prilej a-o ținea astăzi aici, urmând glasului de chemare al vrednicilor români din această localitate, cu vechiu și bun renume românesc.

Cum la toamnă anulul în curs, să împlinesc 40 ani dela fondarea Societății noastre, va fi la loc să facem cu acest prilej un mic popas, pentru a ne orienta: de unde am plecat, unde am ajuns și cum avem să îndrumăm mai potrivit activitatea noastră viitoare, în vederea scopului la care tindem?

După cum ne povestea părintele societății noastre, Iosif Vulcan, meritosul nostru fost președinte, inițiatorii Societății, în avântul lor generos și însuflețirea lor caldă, alt-cum caracteristică epocii din care au făcut parte, nu se gândeau la lucru mai puțin, decât să ridice cu timpul un palat măndru, cu o scenă largă, pe care să se prezinte piese naționale, cu cuprins luat din trecutul și prezentul neamului, să ne înfășoșeze frumoasele noastre jocuri naționale și de unde să unduleze farmecul dulce al doinelor românești!

Visul lor a fost măndru și plin de farmec, dar, ca aproape toate visurile frumoase, durere, vis a rămas.

Realitatea, cu legile ei crude, cari nu iartă, ne-a convins în cursul anilor ce s-au scurs, că dorul inițial al bunilor noștri bătrâni, între împrejurările noastre, nu se poate realiza. Cu toată această convingere, astăzi aproape generală, ar fi greșit în judecata sa, acel care ar susține, că așa-dar Societatea noastră și-a perdut rostul său. Aceasta nu, Domnilor! Pentru-că în situație strâmtărată în care ne aflăm, ori-ce Societate legal constituită și menită a promova cultura națională, își are importanța sa netăgăduită. Vorbă e numai, să ne știm pune silințele noastre în concordanță cu trebuințele reale și cu forțele de cari dispunem.

În cele spuse reese de unde am plecat.

Să căutăm acuma a ne lumina,

că unde am ajuns, și cari sunt rezultatele ce am obținut până acuma?

Ori-ce se va zice despre activitatea de 40 ani a Societății noastre, pentru cel-ce nu și-a perdut simțul realității, rămâne lucru hotărât, că prin cele 37 adunări generale, ținute în felurile părți ale țării, și nu arare-ori împreunate cu festivaluri înălțătoare de inimi și de sentimente, prin publicațiile sale periodice și literare, prin încurajarea mișcării teatrale dela noi peste tot, și, în fine, prin strângerea, filer cu filer, a unui fond propriu de 1/2 milion cor., — Societatea noastră a făcut, în împrejurările date, o însemnată operă de renaștere și întărire a sentimentelor noastre naționale, și s-au obținut rezultate materiale, pentru noi în ori-ce caz, însemnate!

Se naște, în chip firesc, întrebarea, ajunși la acestea rezultate, cum să îndrumăm activitatea noastră viitoare, pentru a ne apropia tot mai mult de scopul final, cel urmărim?

Statutele societății noastre fiind, în acest punct, vagi și nedeslușite, este de datoria noastră a fieșa precis și lămurit scopul nostru, cel mai apropiat și a statorii deslușit mijloacele, de cari vom și putem să ne folosim în urmărirea aceluia. Iar, ajunși în această materie la hotărâri binecumpenite și definitive, să stăruim consecvent pentru împrumutarea lor, și, înainte de a fi atins ținta propusă, să nu ne hazardăm în proiecte noi, pentru-că fie acelea cât de seducătoare la aparență, în rezultatul final, în loc de a ne apropia, numai depărta ne pot de scopul urmărit.

Ast-fel văzând lucrurile, să căutăm, onorată adunare, a ne orienta, că între împrejurările noastre de fapt, care ar putea fi problema noastră, cea mai actuală, cea mai arzătoare?

În ce mă privește, un moment nu stau la îndoială să spun, că a sosit timpul, să ne ocupăm mai sistematic și mai întezit, cu formarea unei trupe ambulante, compuse din actori profesioniști!

Drept aceea, chiar cu rizicului de a abuza în cât-va de bunăvoința d-voastră, Vă cer îngăduința, să pot înzista mai îndelungat asupra acestei chestiuni și să arăt incheierile, la cari eu am ajuns.

Onorată adunare!

Problema, ce vom a o discuta, fiind, după natura sa, foarte complexă, va fi bine să limpezim din capul locului unele întrebări prealabile, esențiale, pentru-că din răspunsul, ce se va da acestor întrebări, să vor desluși dela sine acele margini, între cari trebuie să îngrădăm la înce-

put aspirațiile noastre, dacă vom să purcedem real și să ne ferim de iluzii deșerte.

În această ordine de idei, m'am întreat: Ce fel de teatru vom noi să avem, cari sunt trebuințele artistice ale publicului iubitor de teatru în prezent, ce teatru putem noi deci susține, și, în fine, până unde ne putem întinde cu mijloacele noastre financiare, fără periclitarea fondului ce-l avem?

Pentru a răspunde la întrebarea: ce teatru vom noi să înființăm? voi spune, că noi nu avem nevoie de un teatru, în care să se facă artă pură, sau „artă pentru artă“, nu avem lipsă nici de un teatru pentru distracții ușoare, potrivite a satisface gusturi subțiri. Nu, Domnilor! Gândul nostru trebuie să se îndrepteze spre un altfel de teatru. În teatrul doririlor noastre, sigur, încă va trebui să se facă artă, dar artă cu anumită tendință, pentru-că teatrul nostru trebuie să fie o școală pentru lumina-rea minților și întărirea inimilor; teatrul nostru trebuie să fie un templu, în care să se preamărească virtutea, dreptatea, frumosul și adevărul etern și să se combată păcatele noastre strămoșești și viciile noastre moderne; teatrul nostru trebuie să fie un cămin, în care să arză nestânsă flacăra sacră a iubirii de neam, lege și tot ce e al nostru; în fine teatrul nostru trebuie să fie un altar, la care jertfa adusă, să se slujească în o limbă românească dulce ca fagurele de miere și împede ca apa cristalină a izvorului de munte!

Un astfel de teatru trebuie să fie, după mine, ținta doririlor noastre!

Dacă este vorba, că ce fel de teatru putem noi în prezent forma și susține, voi spune, că, la început nu ne putem gândi la un teatru de dramă, opere și operete, pentru-că ar trece peste puterile și trebuințele noastre actuale.

În situația în care ne aflăm, ajunge să avem o trupă în măsură a da bune reprezentații de piese populare, cu cântece naționale, comedii, și așa numite piese de salon de un gen mai ușor.

Iar, dacă ar fi să se restrângă la cultivarea unui repertoriu, format din aceste 3 genuri de piese, așa cred că o trupă compusă din 12 persoane, la început ar putea satisface justele noastre așteptări.

Ținută în aceste cadre restrânse, trupa teatrală poate fi formată și susținută în scurt timp, pentru-că nu trece peste marginile posibilității și trebuințele noastre reale, nici peste mijloacele noastre financiare.

Aceste chestii prealabile limpezite, să trecem la o altă latură a chestiunii și să căutăm a lămurii un

Penzionat Vázsonyi.

Internat pentru băeți din familii bune, cari cercetează vre-o școală în Brașov. Conversațiune în limba germană, franceză și engleză și instrucțiune în muzică. Supraveghiare și providere conștientoasă. Cortel higienic și vipt excelent.

Brașov, Strada Ații nr. 11.

Prețuri de tot scăzute.

Din cauza strămutării vând toate
confecțiunile lucrate cu mâna
cu prețuri de tot scăzute.

Fritz Bolesch

Nr. 1118,3—150. Strada Mihael Weis. Casa Copony.

Căutăm 2 practicanți

cu cel puțin 2 clase gimnaziale pentru prăvălia noastră de mode și manufactură.

Iulius și S. Anca,
comercianți.
Dicső-Szt-Márton.

1128,1—10.

Pentru copii și adulți.

Gel mai bun nutremân? pentru copii sănătoși, debili, nedevolțati de ori și ce etate. Promovează formarea musculaturii și a oaselor, regulează mistuirea, e un efect contra diareei, vonărei, catar de maie etc.

!! Frate Ploestene !!

Azi neîntâlnim

la

Restaurant SUCIU

pe Promenadă.

No. 13552/910.

PUBLICAȚIUNE.

In 8 Septembrie 1910 la 10 oare a.m. se va ținea în despărțământul economic al magistratului orașenesc licitațiune publică cu oferte în scris spre a da în antreprisă pe anii 1911, 1912 și 1913 procurarea petrișului și întreg materialului de năsăp, carele este necesar pentru prevederea cu petriș a drumurilor și a cărărilor de pe teritoriul orașului Brassó în și afară de raionul de vamă orașenesc, mai de parte spre a da în antreprisă materialul de năsăp și de pietriș, carele este necesar la providere cu aceste materiale a curților și a drumurilor din casele casărmile și instituttele orășănești în fine tot acest soi de material, intru cât este de lipsă, pe promănadele și în plantațiunile orășănești.

Condițiunile de ofert și ale contractului, în cari se află exprimat și quantul de năsăp și de petriș, de care și cât este lipsă — se pot ceti până la ziua de licitație în despărțământul menționat al magistratului, în oarele îndatinate de oficiu, anume dela 8 până la 12 oare a.m.

Brașov în 13 August 1910.

Magistratul orașenesc.

1131, 1—2

No. 317/910.

Publicațiune.

Pentru adaptarea și renovarea birtului comunal și pentru asigurarea lucrărilor de stricat, pământ, zidit, lemnărit, înmășărit, locătușeria și tînchigeria, în comuna Nou (Barcauțalu) din comuna Brașov, se va ținea licitație mnuendă în 8 Sept. a. m. la 9 oare la casa comunală.

Prețul de strigare 7300 corane. Vadiu 400 cor. Oferte înscrise închise,

antistia comunală primește și până la inceperca licitației. Lucrarea trebuie finită până la finea anului curent.

Condițiunile speciale pentru licitare și contract se pot vedea la antistia comunală

Se atrage atenția antreprenorilor asupra dispozițiilor din „Regulamentul pentru transport“ (Közszállítási szabályrendelet) pentru că cfterul trebuie să fie corespunzător dispozițiilor din acesta și pentru că licitarea și darea în antreprindere se întâmplă după dispozițiunile acestuia.

Nou în 20 August 1910.

Antistia comunală.

Nr. 468/910

Publicațiune

Comuna Nou (Barcauțalu) din com. Brașov dă în arandă prin licitație publică birtul comunal pe o perioadă de 3 ani începând din 1 Ianuarie n. 1910, care se va ținea în 8 Sept. n. la 10 oare a. m. la casa comunală cu oferte în scris închise împreună cu licitație verbală. Prețul de strigare 800 cor.

Vadiu 80 cor.

Condițiuni pentru licitare și arendare se pot lua la antistia comunală.

Nou 20 August 1910.

Antistia comunală.

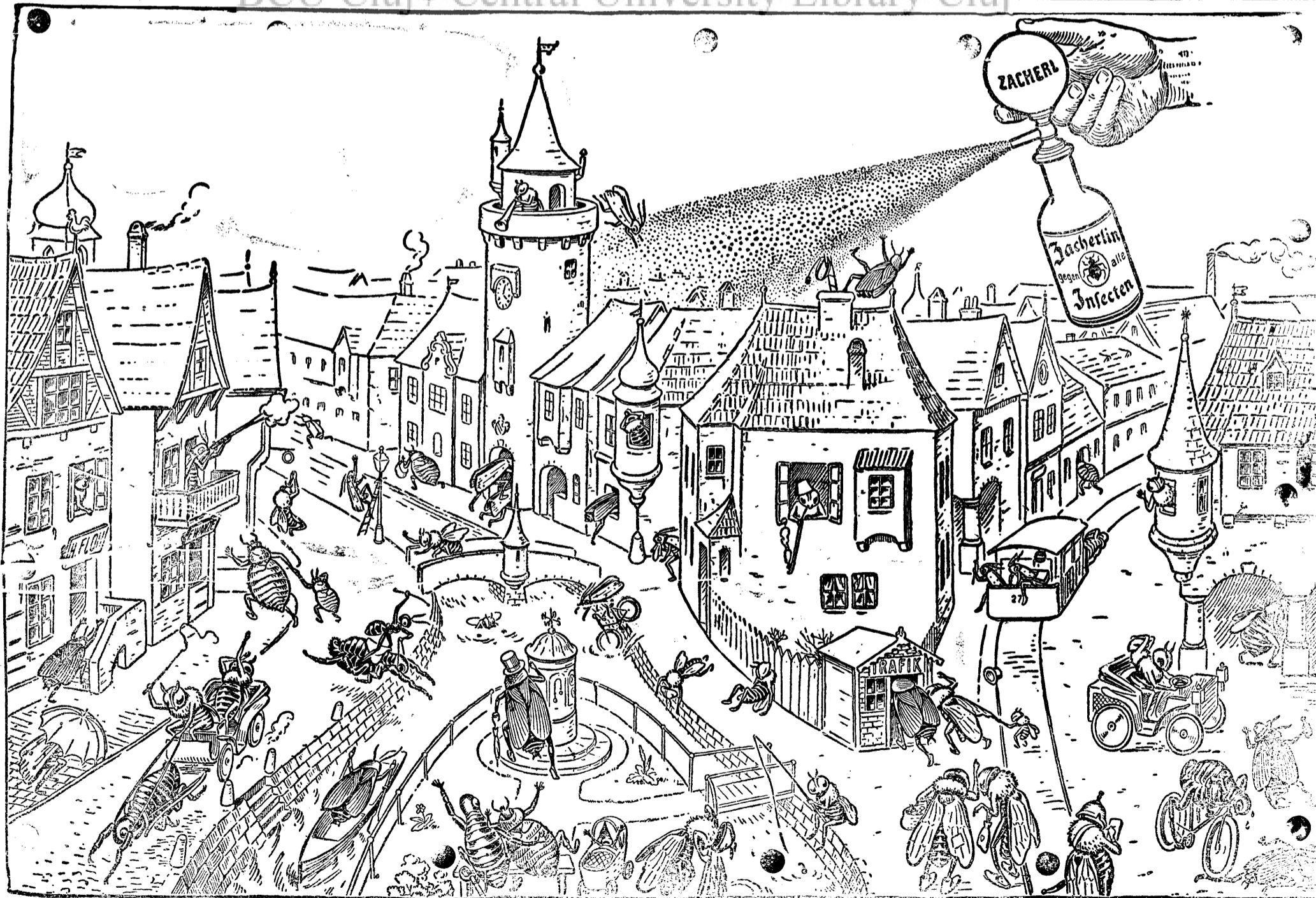
In prăvălia

domnului **Ilie Floasiu** în Mercurea-Erd.-Szerdahely află aplicare imediat un practicanț cu 2—3 clase gimnaziale sau reale. 11292—3.

Abonamente la

„Gazeta Transilvaniei“, se pot face ori și când pe timp mai îndelungat sau lunare.

Admi. istr. -Gazetei Tra

Onorabilul comerciant ține de a vinde mușterilor săi „ZACHERLIN“ cerut de ei, care are efect incomparabil de bun, și nu un alt surogat.

Din nefericire mai există și alți comercianți!

De acela avertisăm pe amicii veritabilului „Zacherlin“ de a băga bine de seamă, să nu li se vândă sticle cu Zacherlin bine imitate, ci să observe ca unmele „Zacherlin“ să fie pușe lepe